

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS TÜRKİYE ULUSAL ENVANTERİ

ENVANTER BİLGİLERİ:

Unsurun Adı: Hat Sanatı

Unsurun Bilinen Diğer Adları: Hüsn-i Hat, hat.

Unsurun Envanter Numarası: 01.0076

Unsurun Envantere Kayıt Tarihi: 06/08/2014

Unsur İlişkin Envanter Güncelleme Tarihleri: Haziran 2016 ve Mart 2019

Unsurun Somut Olmayan Kültürel Miras Alanları:

- Doğa ve Evrenle İlgili Bilgi ve Uygulamalar
- Geleneksel Zanaatkarlık/ El Sanatları Geleneği

Unsurun Envantere Kayıtlı Olduğu İller: Elazığ (2009), İstanbul (2013).

UNSURA İLİŞKİN BİLGİLER

Unsurun Kısa Tanımı:

Hat sanatı, Arap asıllı İslam harfleriyle estetik değerler dikkate alınarak ölçülü ve nispetli bir şekilde kamyş kalem, is ve sair el yapımı mürekkeplerle yazı yazma sanatıdır. Bu sanata güzel yazı manasına gelen hüsn-i hat denilmiştir. Bu sanatın icrasında aharlı kağıt, kamyş kalem, kalemtraş, makta, hokka ve divit gibi malzemeler kullanılır. Hat sanatı; mimarlık, bezeme ve resim gibi görende hayranlık uyandıran sanatlardandır. Türkiye’de bu sanat 11. yüzyılda Selçuklulardan itibaren başlayarak Anadolu’da kurulan Türk beylikleri ve Osmanlılar tarafından yüzyıllar içinde uygulanıp geliştirilerek günümüze ulaşmıştır.

Hüsn-i hat ile Kur'an-ı Kerim, ayetler, hadisler, Türkçe veciz sözler ve beyitler yazılır.

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Hüsn-i hat, kamyş kalem ve is mürekkebiyle aharlı kağıt ve deri gibi malzemeler üzerine yazılır. Ayrıca taş, mermer, çini, cam, maden ve ahşap üzerine de kendine has yöntemlerle uygulanabilir.

Kalemin tutuluşu, yürütülüşü ortaya çıkan harf veya terkiplerin mükemmeliyetini temin eder.

Hüsn-i hatta sülüs, celi sülüs, nesih, muhakkak, reyhâni, tevki', rika', kûfî, siyâkat, ta'lik, celi ta'lik, dîvânî, celi dîvânî, rik'a, gubari vb. yazı türleri bulunmaktadır.

Bu yazı türlerinin önemli bir bölümü fermanlar, beratlar, padişah tuğraları vb. devlet yazışmalarında, dini yapılar ve kamu binalarında Selçuklular, Osmanlılar tarafından icra edilerek günümüze ulaşmıştır. Hat sanatı günümüzde unsurun ilgili topluluğu tarafından aktif bir şekilde yaşatılmaktadır.

Unsurun Coğrafi Dağılımı:

Unsur Türkiye'nin her bölgesinde yaşatılmakla beraber; İstanbul unsurun en güçlü yaşatıldığı tarihi ve kültürel merkez olarak kabul edilmektedir.

Unsur İlgili Grup ve Topluluklar:

Hattatlar, bu kişilerin öğrencileri, hüsn-i hat icrasında kullanılan aharlı kâğıt yapımçıları, mürekkepçiler, mührenler (mühre: ham kâğıtları düz hale getirip parlaklık vermek için kullanılan alet), makta ve kalemtraş yapımçıları ile bu sanatı kültürünün bir parçası olarak kabul eden veya kişisel gelişimi için ilgilenen kişiler bu mirasın ilgili topluluğunu oluşturur. Akademisyenler, Sivil Toplum Kuruluşları ile araştırma ve yaygın/örgün eğitim kursları düzenleyen özel atölyeler de unsurun ilgili topluluklarıdır.

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

UNSURLARLA İLGİLİ KORUMA EYLEM PLANI:

UNSURLARLA İLGİLİ ULUSAL ÇAPTA HAZIRLANAN BİR KORUMA EYLEM PLANI BULUNMAKTADIR. 2019 YILINDA İLGİLİ STK'LAR VE MİRAS TAŞIYICILARININ KATILIMLARIYLA OLUŞTURULAN KORUMA EYLEM PLANI 5 ANA KATEGORİ ALTINDA BELİRLENMİŞTİR:

- Unsurun aktarımı ve yaşayabilirliğine yönelik tedbirler
- Görünürlük ve farkındalık artırma tedbirleri
- Uluslararası işbirliği çalışmaları
- Akademik ve dokümantasyon önlemleri
- Eğitim ve yetiştirme çalışmaları

UNSUR İLE İLGİLİ YAYINLAR LİSTESİ

Acar, M. Şinasi, *Türk Hat Sanatı (Araç, Gereç ve Formlar)*, Antik A.Ş. Yayınları, İstanbul 1999.

Alparslan, Ali, *İslam Ansiklopedisi*, "celi" md, C.7, s.265-267 "divânî" md., C.9, s.445-446; "kıt'a" md., C.25, s.505-506 "müsennâ"md.,C.32, s.87-88. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1988-2013.

Alparslan, Ali, *Osmanlı Hat Sanatı Tarihi*, Yapı ve Kredi Yayınları, İstanbul 2004.

Bektaşoğlu, Mustafa, *Hat Sanatı ve Topyalı Hattatlar*, İmaj Yayıncılık, İstanbul 2005.

Berk, Süleyman, *Devlet-i Aliyye'den Günümüze Hat Sanatı*, İnkılâb Yayınları, İstanbul 2013.

Çetin, Nihad M., "Aklâm-ı Sitte" md. *İslam Ansiklopedisi*, C.2, s.276-280, TDV Yay., Ankara 1989

Dere, Ömer Faruk, *Hattat Hafız Osman Efendi*, Korpüs Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2009.

Dere, Ömer Faruk, *Yeni Başlayanlar İçin Hat Sanatı, Nesih Yazı Metodu*, İnkılâb Yay, İst. 2014.

Derman, M. Uğur, *Eternal Letters. From the Abdul Rahman Al Owais Collection of Islamic Calligraphy*, çev. Irvin Cemil Schick, (Sharjah; Sharjah Museum of Islamic Civilization, 2009).

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Derman, M. Uğur, İslâm Ansiklopedisi, "ahar" md., C.1, s.485; "hat" md., C.16, s.427-437; "hattat" md., C.16, s.493-499; "hokka" md., C.18, s.216-218; "hilye" md., C.18, s.47-51; "istif" md., C.23, s.330-333; "kalem" md., C.24, s.245-247; "makta" md., C.27, s.454; "mühre" md., C.31, s.527; "mürekkep" md., C.32, s.46-47; "nesih" md., c.33, s.1-3; "ta'lik" md., C.39, s.507-508. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1988-2013.

Derman, M. Uğur, *Türk Hat Sanatının Şaheserleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1982.

Derman, M.Uğur, Çetin, Nihad M., *İslâm Kültür Mirasında Hat Sanatı*, IRCICA Yay., İstanbul 1992

Efe, Ahmet, *Güzeli Bulmak: Hattatların Hâli*, Esra Sanat Yayınları, Konya 1994.

George, Alain, *The Rise of Islamic Calligraphy*, London: Saqi Books, 2010.

İnal, İbnülemin Mahmud Kemal, *Son Hattatlar*, Maarif Basımevi, İstanbul 1955.

Kalafat Alpaslan, Dilem Tutku, "Hat Sanatımız ve Hattat, Kaligrafist, Yazı Tasarımcısı ve Eğitimcisi Emin Barın", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 11(2), 2007, ss. 317-328.

Kazan, Hilal, *Dünden Bugüne Hanım Hattatlar*, İBB Kültür A.Ş. Yayınları, İstanbul 2010.

Memiş Mehmet, "Osmanlıda Hat Sanatını Zirveye Çıkaran Eğitim Yöntemi: Meşk ve İcazet Geleneği", Al-Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi Vol. 2/3, 2018 ss.53.77.

Özcan Ali Rıza (ed.), *Hat ve Tezhip Sanatı*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2009.

Rado, Şevket. *Türk Hattatları*. Tifdruk Matbaacılık, İstanbul 1984.

Schimmel, Annemarie, *Calligraphy and Islamic Culture*, London: I.B. Tauris, 1990.

Serin, Muhiddin, *Hat San'atımız Tarihçesi-Malzeme ve Aletler-Meşkler*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 1982.

Serin, Muhittin, *Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 2003.

Serin, Muhittin, İslâm Ansiklopedisi, "kûfi" md., C.26, s.342-345; "meşk" md., C.29, s.372-374; "Mushaf" md.C.31, s.248-254; "rik'a" md. C.35, s.108-109; "rikâ" md. C.35, s.109-110; "sülüs" md. C.38, s.128-130; "tevki" md. C.41, s.36-37. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1988-2013.

Tanırdı, Zeren ve Aldemir Kilercik, Ayşe, Sakıp Sabancı Müzesi Kitap Sanatları ve Hat Koleksiyonu. Edited by Ayşen Anadol, İstanbul: Sakıp Sabancı Müzesi, 2012

Taşkale Faruk, Gündüz Hüseyin, *Hat Sanatında Hilye-i Şerîfe*, Antik A.Ş. Yay., İstanbul 2006.

Türkoğlu, Selim, *Rûhî Hendese: Hüsn-i Hat Sanatı*, Aktif Matbaası, İstanbul 2006.

Ülker, Hikmet, *Hattın Çelebisi Hasan Çelebi*, Tarih ve Tabiat Vakfı Yayınları, İstanbul 2003.

Welch, Anthony, *Calligraphy in the Arts of the Muslim World*, (Austin, Texas: University of Texas Press, 1979).

Yazıcı, İsmail, *Hattat Hâmid Aytaç Kitabı*, Kartalite Kültür Yayınları, İstanbul 2008.

Yazır, Mahmud Bedreddin, *Medeniyet Âleminde Yazı ve İslam Medeniyetinde Kalem Güzeli*, 3 cilt, neşre hazırlayan: Uğur Derman, (Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1989).

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Onaylayan

Döndü AKÇAY ODABAŞI

Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanterler Şubesi Müdürü

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE
AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF
RESEARCH AND TRAINING

THE FORM OF ICH NATIONAL INVENTORY OF TURKEY

INVENTORY INFORMATION:

Name of the Element: The Art of Calligraphy (*Hat*)

Other Names of the Element: *Hüsn-i Hat, hat.*

Inventory Number of the Element: 01.0076

Date of the Registration: 06/08/2014

Date of the Inventory Update for the Element: June 2016 ve March 2019

ICH Domains of the Element:

- Knowledge and practices concerning nature and the universe
- Traditional craftsmanship

Provinces Submitted Inventory Form for the Element: Elazığ (2009), İstanbul (2013).

INFORMATION ABOUT THE ELEMENT:

Brief Description about Element:

The art of *hat*, the traditional art of Islamic calligraphy, is the art of writing with Islamic letters of Arabic origin by using reed pen and soot ink (or other handmade organic inks) in a measured and proportional manner, while taking into consideration of the aesthetic values. The original name of the element (*hüsn-i hat*) literally means beautiful writing. A special paper glazed with organic substances (*aharlı kağıt*), *kamış kalem* (reed pen), penknives, *makta* (the special slab for trimming the reed pen), *hokka* (inkwell), and *divit* (pen case) are the most used tools in its practice traditionally. The art of *hat* is one of the most admirable arts such as painting, architecture, and ornament.

**REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE
AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF
RESEARCH AND TRAINING**

Since the 11th century Seljuks, *hüsn-i hat* reaches today throughout numerous Anatolian Turkish states including Ottomans in which the art acquired fundamental progress.

The whole Qoran (sacred book of Islam), its verses, hadiths (tradition of the Prophet of Islam), Turkish laconic and poetical couplets are written by *hüsn-i hat*.

The art of *hat* is written on special paper, leather or other writing materials with a reed pen and soot ink. It may also be applied on the surfaces of stone, marble, glass, metal, wood, etc. by using specific techniques.

Holding the reed pen and its directions on the paper by the master *hattat* ensures the perfection of the letters or the compound.

There are different styles of writing which have been evolved over centuries: Thuluth, jali (any large type of script) thuluth, naskh, jali naskh, muhaqqaq, raykhāni, tawqi, riqā', kufic, ta'liq, jali ta'liq, nasta'liq, siyaqat, diwani, riq'a, gubari (sand grain) are among the commonly preferred styles. Significant amount of *hüsn-i hat* works can be observed today in state correspondences as imperial edicts, warrants, signatures of the sultans, as well as writings of religious and public buildings. Today, the art of *Hat* actively is kept alive by the related community of the tradition.

Geographical Location of the Element:

Although the element is practiced in all regions of Turkey, most of the *hattats* (calligraphers) perform their art in Istanbul, the city which is regarded as the historical and cultural center where the element is kept strongest.

Related Groups and Communities:

Hattats, (Calligrapher or calligraphy master), their pupils, producers/suppliers of the writing tool (*kamuş kalem* - reed pen), producers/suppliers of the special paper (*aharlı* paper that is glazed with organic substances), the paper burnishers using a special tool (*mühre*, generally

**REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE
AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF
RESEARCH AND TRAINING**

made of agate gem), producers/suppliers of soot ink (*mürekkep*), producers/suppliers of the special trimming slab (*makta*) for the reed pen, and pencil sharpeners (pen-knives) as well as people who acknowledge this art as part of their culture or who are interested in it for their self-development form the relevant community of this heritage.

Academicians, pertinent NGOs, and private workshops conducting research and providing formal / non-formal educational courses are also among the community of the element.

Strategic Safeguarding Plan for the Element:

There is a safeguarding plan related with the element at the national level. The safeguarding plan prepared together with the related NGOs, bearers, academicians, in 2020 consists of 5 main categories:

- Transmission and viability of the element
- Visibility and awareness raising measures
- International Cooperation
- Academic and documentation measures
- Training programmes towards enhancing of the practice

List of Publications Related to the Element:

Acar, M. Şinasi, *Türk Hat Sanatı (Araç, Gereç ve Formlar)*, Antik A.Ş. Yayınları, İstanbul 1999.

Alparslan, Ali, *İslam Ansiklopedisi*, "celi" md, C.7, s.265-267 "divânî" md., C.9, s.445-446; "kıt'a" md., C.25, s.505-506 "müsennâ"md.,C.32, s.87-88. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1988-2013.

Alparslan, Ali, *Osmanlı Hat Sanatı Tarihi*, Yapı ve Kredi Yayınları, İstanbul 2004.

Bektaşoğlu, Mustafa, *Hat Sanatı ve Tosyalı Hattatlar*, İmaj Yayıncılık, İstanbul 2005.

Berk, Süleyman, *Devlet-i Aliyye'den Günümüze Hat Sanatı*, İnkılâb Yayınları, İstanbul 2013.

Çetin, Nihad M., "Aklâm-ı Sitte" md. *İslam Ansiklopedisi*, C.2, s.276-280, TDV Yay., Ankara 1989

Dere, Ömer Faruk, *Hattat Hafız Osman Efendi*, Korpüs Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2009.

Dere, Ömer Faruk, *Yeni Başlayanlar İçin Hat Sanatı, Nesih Yazı Metodu*, İnkılâb Yay, İst. 2014.

**REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE
AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF
RESEARCH AND TRAINING**

Derman, M. Uğur, *Eternal Letters. From the Abdul Rahman Al Owais Collection of Islamic Calligraphy*, çev. Irvin Cemil Schick, (Sharjah; Sharjah Museum of Islamic Civilization, 2009).

Derman, M. Uğur, İslâm Ansiklopedisi, "ahar" md., C.1, s.485; "hat" md., C.16, s.427-437; "hattat" md., C.16, s.493-499; "hokka" md., C.18, s.216-218; "hilye" md., C.18, s.47-51; "istif" md., C.23, s.330-333; "kalem" md., C.24, s.245-247; "makta" md., C.27, s.454; "mühre" md., C.31, s.527; "mürekkep" md., C.32, s.46-47; "nesih" md., c.33, s.1-3; "ta'lik" md., C.39, s.507-508. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1988-2013.

Derman, M. Uğur, *Türk Hat Sanatının Şaheserleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1982.

Derman, M.Uğur, Çetin, Nihad M., *İslâm Kültür Mirasında Hat Sanatı*, IRCICA Yay., İstanbul 1992

Efe, Ahmet, *Güzeli Bulmak: Hattatların Hâli*, Esra Sanat Yayınları, Konya 1994.

George, Alain, *The Rise of Islamic Calligraphy*, London: Saqi Books, 2010.

İnal, İbnülemin Mahmud Kemal, *Son Hattatlar*, Maarif Basımevi, İstanbul 1955.

Kalafat Alpaslan, Dilem Tutku, "Hat Sanatımız ve Hattat, Kaligrafist, Yazı Tasarımcısı ve Eğitimcisi Emin Barın", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 11(2), 2007, ss. 317-328.

Kazan, Hilal, *Dünden Bugüne Hanım Hattatlar*, İBB Kültür A.Ş. Yayınları, İstanbul 2010.

Memiş Mehmet, "Osmanlıda Hat Sanatını Zirveye Çıkaran Eğitim Yöntemi: Meşk ve İcazet Geleneği", Al-Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi Vol. 2/3, 2018 ss.53.77.

Özcan Ali Rıza (ed.), *Hat ve Tezhip Sanatı*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2009.

Rado, Şevket. *Türk Hattatları*. Tıfdruk Matbaacılık, İstanbul 1984.

Schimmel, Annemarie, *Calligraphy and Islamic Culture*, London: I.B. Tauris, 1990.

Serin, Muhiddin, *Hat San'atımız Tarihçesi-Malzeme ve Aletler-Meşkler*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 1982.

Serin, Muhittin, *Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 2003.

Serin, Muhittin, İslâm Ansiklopedisi, "kûfi" md., C.26, s.342-345; "meşk" md., C.29, s.372-374; "Mushaf" md. C.31, s.248-254; "rik'a" md. C.35, s.108-109; "rikâ" md. C.35, s.109-110; "sülüs" md. C.38, s.128-130; "tevki" md. C.41, s.36-37. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1988-2013.

Tanırdı, Zeren ve Aldemir Kilercik, Ayşe, Sakıp Sabancı Müzesi Kitap Sanatları ve Hat Koleksiyonu. Edited by Ayşen Anadol, İstanbul: Sakıp Sabancı Müzesi, 2012

Taşkale Faruk, Gündüz Hüseyin, *Hat Sanatında Hilye-i Şerife*, Antik A.Ş. Yay., İstanbul 2006.

Türkoğlu, Selim, *Rûhî Hendese: Hüsn-i Hat Sanatı*, Aktif Matbaası, İstanbul 2006.

Ülker, Hikmet, *Hattın Çelebisi Hasan Çelebi*, Tarih ve Tabiat Vakfı Yayınları, İstanbul 2003.

Welch, Anthony, *Calligraphy in the Arts of the Muslim World*, (Austin, Texas: University of Texas Press, 1979).

**REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE
AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE OF
RESEARCH AND TRAINING**

Yazıcı, İsmail, *Hattat Hâmid Aytaç Kitabı*, Kartalite Kültür Yayınları, İstanbul 2008.

Yazır, Mahmud Bedreddin, *Medeniyet Âleminde Yazı ve İslam Medeniyetinde Kalem Güzeli*, 3 cilt, neşre hazırlayan: Uğur Derman, (Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1989).

Approval

Döndü AKÇAY ODABAŞI

Branch Manager of National ICH Inventory

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

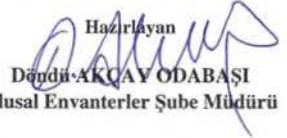
SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS ULUSAL ENVANTER FİŞİ

Unsurun Adı	Hat Sanatı	Envanter Numarası	Onay Tarihi
Diğer Adları	Hüsn-i Hat, hat	01.0076	6.08.2014
<p>Hat sanatı, Arap asıllı İslam harfleriyle estetik değerler dikkate alınarak ölçülü ve nispetli bir şekilde kâğıt, kâğıt, kâğıt mürekkeplerle yazı yazma sanatıdır. Bu sanata güzel yazı manasına gelen hüsn-i hat denilmiştir. Bu sanatın icrasında aharlı kâğıt, kâğıt, kâğıt kalem, kalemtraş, makta, hokka ve divit gibi malzemeler kullanılır. Hat sanatı; mimarlık, bezeme ve resim gibi görende hayranlık uyandıran sanatlardır. Türkiye'de bu sanat 11. yüzyılda Selçuklulardan itibaren başlayarak Anadolu'da kurulan Türk beylikleri ve Osmanlılar tarafından yüzyıllar içinde uygulanıp geliştirilerek günümüze ulaşmıştır.</p> <p>Hüsn-i hat ile Kur'an-ı Kerim, ayetler, hadisler, Türkçe veciz sözler ve beyitler yazılır.</p> <p>Hüsn-i hat, kâğıt kalem ve is mürekkebiyle aharlı kâğıt ve deri gibi malzemeler üzerine yazılır. Ayrıca taş, mermer, çini, cam, maden ve ahşap üzerine de kendine has yöntemlerle uygulanabilir.</p> <p>Kalemin tutuluşu, yürütülüşü ortaya çıkan harf veya terkiplerin mükemmeliyetini temin eder.</p> <p>Hüsn-i hatta sülüs, celi sülüs, nesih, muhakkak, reyhâni, tevki', rika', kûfî, siyâkat, ta'lik, celi ta'lik, divânî, celi divânî, rik'a, gubari vb. yazı türleri bulunmaktadır.</p> <p>Bu yazı türlerinin önemli bir bölümü fermanlar, beratlar, padişah tuğraları vb. devlet yazışmalarında, dini yapılar ve kamu binalarında Selçuklular, Osmanlılar tarafından icra edilerek günümüze ulaşmıştır. Hat sanatı günümüzde unsurun ilgili topluluğu tarafından aktif bir şekilde yaşatılmaktadır.</p>			
SOKÜM Alanları	Doğa ve evrenle ilgili uygulamalar, El sanatları geleneği.		
Coğrafi Dağılım (Unsur için envanter formu gönderen iller)	Elazığ, İstanbul		
İlgili Topluluk, Grup ve Bireyler (Unsur ile ilgili bilgisi ve koruma faaliyeti bulunanlar)	Hattatlar, bu kişilerin öğrencileri, hüsn-i hat icrasında kullanılan aharlı kâğıt yapımcıları, mürekkepçiler, mührezenler (mühre: ham kâğıtları düz hale getirip parlaklık vermek için kullanılan alet), makta ve kalemtraş yapımcıları ile bu sanatı kültürünün bir parçası olarak kabul eden veya kişisel gelişimi için ilgilenen kişiler bu mirasın ilgili topluluğunu oluşturur. Akademisyenler, Sivil Toplum Kuruluşları ile araştırma ve yayın/örgün eğitim kursları düzenleyen özel atölyeler de unsurun ilgili topluluklarıdır.		

Onaylayan
Dr. Serkan Emir EREMEK
SOKÜM Daire Başkanı

Hazırlayan
Dündü AKÇAY ODABAŞI
Ulusal Envanterler Şube Müdürü

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM
GENERAL DIRECTORATE AND RESEARCH AND TRAINING

THE REGISTRATION FORM OF ICH NATIONAL INVENTORY OF TURKEY

Name of the Element	The Art of Calligraphy (<i>hat</i>)	Inventory Number	Date of Registration
Other name(s) of the Element	<i>Hüsn-i Hat, hat.</i>	01.0076	06.08.2014
	<p>The art of <i>hat</i>, the traditional art of Islamic calligraphy, is the art of writing with Islamic letters of Arabic origin by using reed pen and soot ink (or other handmade organic inks) in a measured and proportional manner, while taking into consideration of the aesthetic values. The original name of the element (<i>hüsn-i hat</i>) literally means beautiful writing. A special paper glazed with organic substances (<i>aharlı kağıt</i>), <i>kamuş kalem</i> (reed pen), penknives, <i>makta</i> (the special slab for trimming the reed pen), <i>hokka</i> (inkwell), and <i>divit</i> (pen case) are the most used tools in its practice traditionally. The art of <i>hat</i> is one of the most admirable arts such as painting, architecture, and ornament.</p> <p>Since the 11th century Seljuks, <i>hüsn-i hat</i> reaches today throughout numerous Anatolian Turkish states including Ottomans in which the art acquired fundamental progress.</p> <p>The whole Qoran (sacred book of Islam), its verses, hadiths (tradition of the Prophet of Islam), Turkish laconic and poetical couplets are written by <i>hüsn-i hat</i>.</p> <p>The art of <i>hat</i> is written on special paper, leather or other writing materials with a reed pen and soot ink. It may also be applied on the surfaces of stone, marble, glass, metal, wood, etc. by using specific techniques.</p> <p>Holding the reed pen and its directions on the paper by the master <i>hattat</i> ensures the perfection of the letters or the compound.</p> <p>There are different styles of writing which have been evolved over centuries: <i>Thuluth, jali</i> (any large type of script) <i>thuluth, naskh, jali naskh, muhaqqaq, raykhāni, tawqī, riqā', kufic, ta'liq, jali ta'liq, nasta'liq, siyaqat, diwani, riq'a, gubari</i> (sand grain) are among the commonly preferred styles. Significant amount of <i>hüsn-i hat</i> works can be observed today in state correspondences as imperial edicts, warrants, signatures of the sultans, as well as writings of religious and public buildings. Today, the art of <i>hat</i> actively is kept alive by the related community of the tradition.</p>		
ICH DOMAIN(S)	Knowledge and practices concerning nature and the universe, Traditional craftsmanship		
Geographical Distributions (Cities submitted inventory form for the element)	Elazığ, İstanbul		
Related communities, groups and individuals (Those providing evidence for safeguarding the element)	Hattats, (Calligrapher or calligraphy master), their pupils, producers/suppliers of the writing tool (<i>kamuş kalem</i> - reed pen), producers/suppliers of the special paper (<i>aharlı paper</i> that is glazed with organic substances), the paper burnishers using a special tool (<i>mühre</i> , generally made of agate gem), producers/suppliers of soot ink (<i>mtrekkep</i>), producers/suppliers of the special trimming slab (<i>makta</i>) for the reed pen, and pencil sharpeners (penknives) as well as people who acknowledge this art as part of their culture or who are interested in it for their self-development form the relevant community of this heritage. Academicians, pertinent NGOs, and private workshops conducting research and providing formal / non-formal educational courses are also among the community of the element.		

Confirming Authority

Dr. Serkan Emir
Head of Department of ICH

Prepared by

Dündü AKÇAY ODABAŞI
Branch Manager of National Inventories